

Till en själ i allvarsam syndanöd

Mången har fått en ny värld, sedan han förstått den sanning, som här nedan framställes – fått en ny syn på hela livet, ny frid och kraft i hela sitt väsende. Vi framställa lärdomen genom att meddela en kort brevväxling. Det första brevet har nyligen flutit ur en bekymrad mans innersta. Det lyder så:

»Ni kan icke ens tro, vad jag olycklige lider till själen av samvetsqual och förebråelser över mina många och svåra synder både forna och närvarande. Det förekommer mig städse, natt och dag, att jag aldrig blir salig; ty mina synder äro både stora och många. Jag må läsa bibeln eller andra tröstliga böcker, så förblir hjärtat alltid lika oroligt, alltid såsom ett stormande hav, i synnerhet då jag läst något synnerligen tröstligt och ljuvligt, som avmålar Jesus såsom syndares vän; då ropar det i mitt inre, att den trösten icke angår mig, efter *jag* är en sådan syndare, som *fortfar* att synda och icke någonsin rätt avlägger synden; därför är han vred på mig och skall bliva mig en sträng domare på den dagen, han skall komma.

Jag har nu i åtta år varit i det tillstånd, som den salige Arndt kallar »det andliga *helvetet*», där ingen tröst finnes; och icke dess mindre frestas jag oupphörligt, till och med i själva bönen, av orena tankar och fantasier, ledande till orena begär. Detta allt överstiger mitt förstånd. Ehuru ingen dag går förbi, utan att jag tigger hos Herren Jesus om befrielse från dessa ohyggliga tankar och beder om rening från den inneboende synden genom hans blod och död, så *fortfara de likväl*. Att Herren Jesus då skulle skänka mig, store och gruvlige syndare, sin nåd och skriva mitt namn i himmelen, det, säger jag ännu en gång, överstiger mitt förstånd. Men jag har ändock beslutat att icke släppa Herren Jesus ur mina tankar, så länge det behagar honom att hava mig i denna tåredal.»

Andra brevet. Svar på det förra.

»Jag ser i edert brev en så stor och skadlig villfarelse i själva förståndet, att redan den kan vara nog att hålla eder i detta fängelse. Ni nämner helt uppriktigt, huru ni beder och vad ni förstår med »reningen i Jesu blod». Ni säger: »Jag beder om rening från den inneboende synden genom Jesu blod, och likväl fortfar den. Och att Herren Jesus då skulle skänka mig, store och gruvlige syndare, sin nåd, det överstiger mitt förstånd.» Det tröstligaste Guds ord förskräcker eder allra mest, ty den trösten, menar ni, kan icke angå eder, emedan synden ännu fortfar hos eder o.s.v.

Härav ser jag nu tydligt, att ni hyser den meningen om reningen i Jesu blod, att synden *uti eder*, edra »orena tankar och fantasier» skola *upphöra*, och först då skall Jesus kunna skänka eder sin nåd. Det är grundvillfarelsen, av vilken all eder nöd härflyter. Visst måste vi ock bedja om befrielse från syndens inneboende, den bönen är oskiljaktig från själva Anden, annars skulle vi trivas med synden; men tro aldrig, att denna bön uppfylles, så länge vi äro på jorden! Från somliga synder befrias vi, men icke från *synden*, dess rot och inneboende.

Ni, som nu ligger i en sådan otro, som ni här uttalat, kan icke ens befrias från syndens *herravälde*, mycket mindre för hennes inneboende. Hennes inneboende i köttet måste ju även de trogna lida, så länge de äro på jorden. Men vad jag i synnerhet vill fästa eder uppmärksamhet på, är den villfarelsen, att ni med rening i Jesu blod förstår syndens utrensande ur köttet; och ni beder härom, medan ni ännu icke kan tro eder rättfärdiggjord och benådad. Ni strider härmed alldeles emot Guds ordning; ni vill icke böja eder under Guds ord om honom, som »gör den *ogudaktige* rättfärdig» och först *efteråt* renar hans hjärta. Ni strider emot Frälsaren.

Han säger, att han frälser det, som är *förtappat*; *ni* säger: nej, blott det, som är *förbättrat*, »rent från den inneboende synden». *Han* säger, att han frälser genom förlåtelse, »utstrykning» av skulden; *ni* säger: »Nej, genom den inneboende syndens utrensande». *Han* säger: Genom att icke tillräkna det onda; *ni* säger: Genom att »utrensa» det onda.

O käre vän, jag har brukat denna hårda ton blott för att väcka eder uppmärksamhet på en villfarelse, som besmittar mig själv och alla troende. Att tro en ren förlåtelse, blott för Kristi blod, medan synden ännu bor och

kännes i hela vårt väsende, det är den svåraste konst – men ock den enda konst, som gör oss både frälsta och heliga. Ni säger i brevet, att fastän ni lidit så gruvligt i åtta år, att ni varit i ett andligt helvete, och fastän ingen dag går förbi, då ni icke tigger om befrielse från dessa ohyggliga tankar, så fortfara de likväl. Härav märker jag ju, att ni har den tron, att detta helvete, detta svåra lidande och denna trägna bön skola utrensa synden, märk! medan ni ännu är i otro, ännu icke trott eder frälst blott i Kristus; ty ni säger tvenne gånger i brevet, att ni omöjligt kan tro Guds nåd, medan ni ännu är så oren. Och under denna bestämda otro skall synden utrensas genom lidande och bön! Så lär icke Skriften. Skriften säger: »Han rengjorde deras hjärtan genom tron» (Apg. 15: 9). Märk! genom tron. Se härom ännu flera ställen, såsom Gal. 3: 2-5; Apg. 10:44; Kom. 6:14; kap. 7: 4; 1 Joh. 5: 4 m.fl. Ack! »Vad hjälpa samvetsplågor samt luttringseldars lågor att dämpa syndens vågor? Förutan tron är bättring all ett hårt, men kärnlöst skal.»

Lidande och bön under otron äro lagens verk; men aposteln frågar: »Detta vill jag allenast veta av eder: haven I undfått Anden av lagens gärningar eller av trons predikan?» Ni berättar i hjärtlig öppenhet, att med allt detta lagens arbete i eder »fortfara ändå de orena tankarna, den inneboende synden». Vi fråga: *skulle* då lagen rena hjärtat? Se, huru det går, då man icke giver akt på orden eller mer tror på sitt eget tycke än på Guds ord! Ordet säger ju uttryckligt: »Lagen kom också in, på det att synden skulle överflöda» (Rom. 5:20), »att synden skulle bliva övermåttan syndig genom budordet» (7:13), att vår frälsning skall ske, icke därigenom att vi bliva bättre och bättre, utan därigenom att vi bliva värre, ända därhän, att vi misströsta på allt eget arbete, lidande och bedjande. Att man blir död och övergiver att tänka på sin egen rening, till dess man redan är helt frälst och benådad blott i Kristus ända därhän. Att man är, icke krank, utan »död» – »och jag vart död», säger aposteln; det var slutet av lagens verk. Och då man blir död, då blir det lugn, då är man fri från lagen, då väntar man intet mer av sig, då blir det ro. Ty nu blir det en annan, som får göra allting. Jag frågar: ser ni icke, att detta är meningen av Rom. 7:e kapitel?

Över denna sista punkt, samt över den till benådning nödiga renheten vilja vi slutligen visa eder en märkvärdig målning ur gamla testamentet. Ut i 3 Mos. 13 kap. förekommer en vidlyftig föreskrift om spetälskans bedömande, som går därpå ut, att om på en person synes utslag eller en viss »ljus fläck», när prästen beser honom, då skall den sjuke dömas »oren», d. ä. spetälsk; och om detta utslag eller denna sjuka fläck utbrett sig över större delen av kroppen, så skall han dömas »oren» o.s.v. Sedan flera sådana grader av spetälskan blivit anmärkta, följer omsider i v. 12 detta märkvärdiga stadgande: »Men om spetälskan så brutit ut på huden, att på den angripne *hela huden*, från huvud till fötter, *överallt* där prästen ser, är betäckt av spetälska... så skall han förklara den angripne ren.»

Vad läkarvetenskapen kan säga härom, veta vi icke; men vad Ebreerbrevet säger, är för oss viktigt, nämligen: *Lagen hade en skugga av det tillkommande goda*. Vi se i detta stadgande en skuggmålning av vår andliga spetälska och rening. Så länge där ännu var blott fläckar och delvis spetälska i kroppen, så förklarades personen för *oren*, men så snart det gick över *hela* hans kropp, från fotabjället till hjässan, då förklarades han för *ren*. Så där underligt tillgår det ock med vår andliga renhet! Så länge vi hava endast vissa fläckar och lyten och ännu kunna försöka att hjälpas genom lagen, så förbliva vi under lagen, och alla de, som hålla sig till lagens gärningar, de äro under förbannelse (Gal. 3); men så snart vi bliva helt och hållet bara synd, så att vi övergiva lagens reningsväg och krypa under Kristi rättfärdighet, då äro vi på ögonblicket rena.

Vad är det mer Gud vill med oss, än att vi blott giva hans domar rätt och bliva i allt förtappade, över allt spetälska syndare, som icke hava en enda tråd kvar av något rent och dugligt? Då har lagen utträttat allt, vad den skulle, och då upphör hans talan; ty lagen kom också in, »på det att synden skulle *överflöda*; men varest synden överflödade, där överflödade nåden ännu mer»; där är all dom tagen ifrån lagen; han har icke mer att säga mig. Lagen säger: »Du skulle dock älska Gud över allt, det gör du icke.» Jag svarar: »Men en annan man, som heter Jesus Kristus, har frälst det, som är *förtappat*.» »Men du skulle dock helt annorlunda frukta och älska Gud och räddas för synden», säger lagen. »Ja, tyvärr, jag är ohyggligt ogudaktig», svarar jag. »Men då är du

fördömd», säger lagen. »Ja, det skall jag alltid vara inför lagen», svarar jag; »men jag har lärt, att *allt* är i oss förtappat, och *all* rättfärdighet blott i Kristus». Se, på detta sätt kan lagen aldrig fördöma mig, så länge det får vara riktigt avgjort, att allt hos mig är synd, och att all min rättfärdighet är i Kristus. Då spetälskan går över allt, då blir jag på en gång ren.

Jag slutar med att anföra ett stycke av Luther, som är högst tankvärt och starkt talande. Det lyder sålunda:

»Det är rent av beslutat, att var och en, som vill bliva rättfärdig och from, han måste först bliva en syndare och orättfärdig; var och en, som vill bliva helbrägd, rättskaffens och gudfruktig, ja, en rätt trogen kristen, han måste först vara sjuk, dåraktig, förvänd, djävulsk, en kättare, vantrogen och en turk, det är: han måste få känna, att han har av naturen ett lika så argt, otroget, med synd och djävulens säd uppfyllt hjärta som en turk eller kättare. Denna mening står fast och orygglig, ty denna är den oföränderlige Gudens vilja i himmelen, att han vill av dårskap göra visa, av ondska fromma, av synd rättfärdiga, av ett förvänt väsende ett rättskaffens, av vanvett kloka, av en djävulsk skepnad gudfruktiga; vilket bör så förstås, som nyss sades, nämligen då en människa känner den onda säden eller satans väsende och verk uti sig och ropar till honom, som är kommen att förstöra djävulens gärningar, det är Guds Son.

Frågar du nu, huru detta skall tillgå, så blir svaret kort och gott detta: du kan icke bliva den i Gud och Kristus, som du gärna ville vara, med mindre du först blir den i dig själv och för alla människor, som han vill, att du skall vara. Men det vill han, att du skall vara uti dig själv och för alla människor vad du verkligen är, nämligen en syndare: ond, dåraktig, förvänd, djävulsk, otrogen och dylikt. Det är ditt namn, titel och värdighet, att du heter ett *vredens barn av naturen*. Och se, när du erfar detta, då är du i Guds ögon den, som du ville vara, det är: helig, from, uppriktig, rättskaffens, troende och dylikt mer.» Så långt Luther.

Se nu, käre vän, huru långt detta är skilt ifrån edra tankar. Och därav kommer eder nöd. Ni måste in i denna trons hemlighet och leva blott av tron. Och om icke denna saliga tro helgar hjärta och sinne, så låt det vara ohelgat, ty då är i alla fall allt förlorat; ty all den rening, som icke går av tron, är falskt. Och fasthåller ni blott denna tro levande i hjärtat, så *hänskjut sedan* åt eder, nu nådige och försonade Gud, huru han vill hushålla med eder, huru mycket han vill giva eder av sina gåvor, helighet och kraft. Ni bör ju då tilltro honom, att han gör allt väl med eder, då ni kan tro, att ni har hans eviga vänskap. Han vet bäst, vad eder göres behov.

Bed nu om all Andens renande kraft, men »min *nåd*», säger Gud, »är dig *nog*, ty min kraft fullkomnas i *svaghet*». Det är ju nu avgjort, att ni själv förmår *intet*, *han* skall göra *allt*. Är det så, då får ni med undergivenhet se på honom och vara nöjd med vad han giver eder. Gud give eder till denna nådens och sanningens väg sin Ande! Amen.

– C-O Rosenius 1857

© Pietisten 2026

Texterna får användas fritt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com